

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Kedden, Januarius' 16-dikán, 1827.

Török Birodalom.

Konstanczinápolyból ezeket írták Dec.
15-dikén: — „

„A' Morcai és Attikai tsatázó mezőkről már régóta majd semmi ujságokat nem kaptunk. Némelly tudósítások szerint Reschid Basa eleség' dolgában megszorulván félbe szakasztotta Athéne fellegyvárának ostromlását, 's vissza vonta magát Szalonához. A' nap, mellyen ezen történet elé fordult, nem emlittetik ezen tudósításokban, hanem, ha tsakugyan igazán megtörtént a' dolog, Nov. utolsó két hetei alatt kellett történni, mivelhogy a' Nov. 11-dikén kijött Naupliai Közönséges ujság' még semmi emlékezetet nem tett volt felőle, a' Smyrnai Spectatör pedig Dec. 1-ső napján emlékezett rolla először, így adván elé a' történetet: „A' Görög seregek, mellyek Attikához egy ki-
tapást tettek vala, vissza térték Salamis-
hoz, hol a' Polikarik azon Morcai szerent-
sétlenekeket, kik ott magoknak bátorsá-
gos helyet kerestek, azon alatt, míg a'
Görög seregek onnét eltávoztak vala, ki-
prédáltak. Fabvier, Methanához vonta-
el magát 400—500 emberekkel. Az egész
vidég ki van éhezve. A' Seráskier is tsak
azért vonta vissza magát Szalonához,
hogy eleséget szerezzen, mint hogy Athé-
nében éppen semmi eleség nints. Hanem
mind ezek a' mozdulások legnagyobb tse-
dességben tétettek, 's Akropolis, az Athé-
ne fellegyvára mostanában fél van oldoztatva
a' meg szállás alól. Illy ábrázatot vett-fel most

ezen hadakozás mind két részre. Szerentsé-
re, ámbár sok puszkapor elvesztegetődik,
emberhalál egy idő óta még se sok tör-
ténik, akár mit beszéllenek is azoka' ha-
di-tudósítások, mellyek az Európai ujság-
levelekben kihirdettetnek. Az, egy bizonyos
időben (a' Fr. háboruban) kijött hadi tudó-
sításoknak, a' folyó Görög háboruban való
használtatása, előbb-utóbb még azon tse-
kely tsatákat is, mellyek a' mostani idő-
ben előfordulnak, tsupa neveltségessé fog-
ja tenni.“

Smyrnában olly hír szárnyalt,
hogy a' Görög Nemzeti-Gyűlés, mély az
utóhbi meghívattatás szerint Poró szige-
tén szándékszott össze gyülekezni, érté-
sire esvén, hogy a' Görög fő vezér Ko-
lokozóni oda, mint mondja, a' Gyü-
lésnek oltalmaztatására egy fegyveres ser-
get akar kiszállítani, annyira megijedett
ezen kis szigeten való tartózkodástól, hogy
már most nem ott, hanem Aegina szig-
eten gyülekezik össze, 's ezt teszi a'
maga taoátskozásainak helyévé. Ezen Gyü-
lés azonközben még nem kezdődött el,
azért, hogy még a' tagok nem gyűltek
mind össze.

A' Miauli vezérlése alatt lévő Gö-
rög hajós sereg, ámbár a' Török hadi ha-
jók már mind eltakarodtak Számos szig-
tetétől, még most is ezen szigetnek szoms-
zédságában tartózkodik, hitelesen azért,
hogy ennek azon lakosait, idk arra haj-
landók, hogy magokat adják-fel a' Portá-
nak, zabolán tarttsa. Az a' Gőz-hajó is,
melly most a' Kapitány Hastings' ve-

szérlése alatt a Görögöknél szolgáltak, és a melynek Berséyerancz a neve, mostanság elevezett ugyan ezen Görög hajós sereghez. Mint hogy több Anglusok, kik eddig ezen Gőz-hajón szolgáltak, elkedvetlenül, arról eltávoztak, tehát már most Görögök és Anglusok együtt teszik rajta a szolgálatot.

Kerfuból érkezett tudósítások szerint, az a Hellás nevű 64 ágyus Frégát, melyet a Görögök Amerikában építettek, Lord Cochranének egy Unoka-öcsével Dec. 2-dikán Málta szigete mellett cvezett-el. Sőt más, egyenesen Máltából jött levelek szerint, ugyan ezen Frégát oda Novemb. 21-dikén kikötött vala, hanem 25-dikken ismét elevezett onnét a maga célja felé.

Portugallia.

Külső dolgokra ügyelő Minister Almeida úr olly előadást terjesztett Dec. 4-dikén a Követek kamarája elejébe, melly szépen felvilágosítja az Olvasó közönséget a Portugallia és Spanyol ország között elé fordúlt történetekre nézve: — „

„Nekem, így szoll a Minister, már két versben vala az a szerentsém, hogy ezen Kamara előtt, titkos Biztosságban, némelly magyarázatokat tegyek, a felől, hogy mitsoda állapotban légyünk mi az Európai főbb hatalmasságokra nézve. Most pedig ezen közönséges ülésben nem csak az előbbeni két alkalmatosságokkal tett nyilatkozatásaimat újítom ismét-meg, hanem olly környüállásosan beszéllek ezen fontos és kényes tárggyrol, mint csak alkalmatos vagyok réa.

„Uraim! Ha bár a rám bízott foglalatosságokat egy ideig, a köz jóra való tekintetből, a titoknak legvastagabb fátyola alá kellett is takarnunk, már most csak ugyan eljött az az idő, melyben a dolgoknak titokbantartása nem csak szükségtelen,

de büntetésre méltó is lenne. En tehát csak addig titkolódtam, míg szükségesnek gondoltam, de már most, midőn az időt valóssággal eljöttnek lenni tartom, egy pillantatik se halgatok.

„Midőn a K. Princzaszszony engem Aug. 3-dikán a maga tanátsába hívott, s a külső dolgok kormányozását rám bízta, rendkívül terhes környüállások között vala Portugallia. A Constitutzióra való megesküvés éppen ekkor ment vala véghez. Ez a böltsesség emlékeztető czime, ez a boldogság kútfeje, melyet mi a mi Hahatatlan Monárkhánktól IVdik Pedro Királytól vettünk, egy szomszéd nemzettől gyűlöltetett, a több nemzetektől pedig majd mindnyájektól roszzúl értetett, az egy Nagybritanniát kivéven, melly a mi boldogittatásunkban századok-olta örömmel részt vett, s szerentsélen állapotunkban mindenkor legerőssebb gyámolunk volt.

„Mindazonáltal ámbár a Nagy Hatalmasságok ránk nézve egy időtske alatt távazók valának is, az ő habozások mindazáltal nem tarta sokáig. A Frantzia Országlószerék nem soká megesmérte a mi Országlási alkotmányunk törvényességét s bölts politikáját; s a nállunk lévő Frantzia Követ (Rauzan Herczeg) is minket minden titkolódás nélkül bizonyossá tett Udvarának erántunk való barátságos gondolkodása felől. Az Orosz Császár, kinek virtusai és böltsessége egész Európában jól esmértetnek, méltóztatott egy audienzián, melyet a mi Petersburgban lévő Követünknek adott, úgy nyilatkozatni-kí magát; hogy a mi Országlási intézeteinknek törvényességét eleitől fogva megesmérte, és Portugallia boldogsága ő Cs. Feltségét nagyon érdekli. A Császári Országlószerék által a mi Udvarunknál lévő Orosz Követ elejibe adatott utasítások ollyanok és úgy tellyesítetteli, hogy külömben magunk se kívánhatnók. Mit kívánhattunk volna mi A u s t r i á t o l többet azon tanátslások

után, melyeket Császár ő azon Princznek adott, kinek a' mi Constitúciónk' Felső-ges Szerzője a' maga Leányának a' mi Felső-ges Királynénknak kezét oda szánta. Pruszsia éppen a' maga Szövetségeseinek lépéseiket követi.

„Minckelötte a' mi Spanyol ország eránt való állapotunknak magyarázásához fognék, szükségesnek tartám a' Nagy Udvarokra nézve ezen rajzolatot futólag előre botsátani. Az, hogy Nagybritanniáról semmit se beszéltem, azért történt, hogy ez a' nagy és felsőges lelki Hatalmasság úgy öszsze van véllünk tsatolódva, hogy minden lépései, melyeket ránk nézve már tett és még tenni akar, mind a' mi javunkra vagynak intéztetve. Ha nekünk ennél több Szövetségeseink nem volnának is, még se félhetnénk senkitől.

„Múlt Juliusban, mihelylest a' készültek a' Constitúzióra való megesküvéshez meg-tétettek, azonnal a' mesterkedések is hirtelen kettőztettek Spanyol ország' részéről. A' Portugallus Szökevények, kik Spanyol országba nem tsak kedvesen befogadtattak, hanem jól is gondjok viseltették, meghívták Portugalliában maradtott pajtásait, hogy kövessék őket a' büntéltelben. Több fő rangú Spanyolok, Spanyol országnak mint Emissariusok ugy szolgáltak, midőn a' Portugallus katonaságot elpártolásra ingerelték, a' IV-dik Pedró Király' törvényességét tagadták, s a' tudatlan néppel elhíttetni iparkodtak, hogy a' Constitúzió a' thrónus és religió ellen légyenek intéztetve. Melly nagyon elfajultak az illy rosz gondolkozású Portugallusok! —

„Az én első lépésem e'szerént, mihelylest hivatalomba beléptem a' vala, hogy Madridban lévő Agensünkhöz meghatározott rendeléseket küldöttem, hogy a' Catholikus Felsőgtől a' Portugallia és Spanyol ország között fennálló Kötéseknek bétöltéseket kívánja-meg: hanem mikor ezen

rendelések Madridba meg érkeztek, a' mi ott lévő Agensünk Gomez Severinó már kinyilatkoztatta vala, hogy ő a' Constitúzióra nem fog megeskünni. A' mi rendeléseink tehát nem tellyesíthettek Madridban olly hamar, mint mi kívántuk volna. Ezen Agensnek bűnös tselekedete nagy befolyással vala a' mi ügyünk' rosza-fordulásához. Illy környülállások között arra határozta magát a' Régens Princzaszszony, hogy mint meghatalmazott Ministert Gróf Villa-Reál-t küldje Madridba, hogy a' melly rendeléseket Gomez úr bé nem töltött, hajtsa végre. De melly igen elhámult Országlószékünk, midőn olly tudositást vett tőlle, hogy ötöt a' Madridi Udvar nem akarja befogadni! Ez a' környülállás elég lehetett volna, hogy mi a' Madridi Udvarral minden további értekezést félbe szakaszszunk. De mint hogy tudta Országlószékünk, hogy a' Madridi Udvaron egy bizonyos faktzió uralkodik, s ennek felette a' maga mérséklettségének és annak is valóságos bizonságát akarta mutatni, hogy Szövetségeseivel egyet érőleg akar dolgozni, s ezeknek tanátslását, melly a' volt, hogy lépéseit legnagyobb tartózkodással tegye, pontosan követni akarta, erre nézve olly rendelést küldött Gróf Villa-Reálhoz Madridba, hogy figyelmét egyedül tsak a' Kötéseknek bétölttetésekre, vagy is tsak arra fordítsa, hogy azon fegyverek, lovak s a' többi, melyeket a' Portugallus szökevények Spanyol országba által vittek, visszadattassanak, s továbbá ezen szökevények, a' határoktól eltávoztattassanak s meszszeszállíttassanak. Mi a' Kötések szerént nem tsak meglívánhattuk ezen dolgokat, hanem ahhoz is jusunk lett volna, hogy ezen embereket, mint szökevényeket és hazaárulókat, vissza kívánjuk. Azt kellett gondolnunk, hogy a' Spanyol Országlószék egy pillantatot se fog késedelmezni ezen kívánságoknak bételleyesítésével: de nem így történt a' dolog, am-

bár az Anglus Országlószék olly igen pártunkat fogta is a Spanyol Udvarnál, mint ha ezen dolog valósággal az ő ügye lett volna.

„Itt engedtessekt-meg nekem mint Portugallusnak, hogy azon Monárkhának, a ki Nagybritanniának Sorsát kormányozza, 's az ő nagy tapasztalású Ministereinek, továbbá az ő Madridi Nagykövetjének, 's különösen A c o u r t ú r ő Excellentiájának, az én nagy tiszteletű barátomnak, kinek szemei előtt Portugallia' javai éppen olly betsesek, mint ha az ő tulajdon hazáját illetnék, háládatos köszönetemet kifejezhessem, 's a' többi.“ — Itt félbe szakasztjuk ezen előadást, azért, hogy már itt csak azok a' készülétek adattatnak e, mellyek Spanyolország' határszélein a' Portugalliába való beűtésre tétettettek; tsak bérekesztő szavait teszszük ide ezen előadásnak, mellyek így következnek: — „

„Tsak azt kell még, így folytatja a' Minister, ezen kamara' elejébe terjesztem, hogy én, midőn Országunkat számos hadi sergek által megtámodtatni szemléltetvolna, szükségesnek találtam: az Anglus Országlószéket a' dolog felől tudósítani, és tölle, a' fennálló kötésekkel megegyezőleg, segítségünkre fegyveres sergeket kérni. Én még egyszer erőssítem, hogy mi ezen Szövetségesünkbe legtellyesebb bizodalmat helyeztethetünk, 's kell is benne helyeztetnünk. De tartok tölle, hogy talám hosszú beszédem által már nagyon vissza éltem a' Kamara' türelmivel: de tsakugyan még se tselekedhetem, hogy adig bérekeszszem beszédemet, míg azon okokat fel nem hordttam, a' mik a' Spanyol Országlószéket ezen lépésekre vették.

(a' többi következik).

Hadi Történetek.

Ilyen történetek most nagyon kevesek vagynak: —

A' Frantzia Monitör és Csillag írják Jan. 5-dikén, hogy a' Régenség Lisbonában a' Spanyol Nagy követet, de tsakmint Familia' Követjét, magához bé fogadta, melly szerént a' Diplomatikai értekezések a' Spanyol és Portugallus Udvarok között ismét elkezdődtek. — Déc. 26-dikéig a' Pyramus nevű Frégáton kívül még több hajó nem érkezett volt meg Anglus sergekkel a' Portugallus partokhoz.

Nagy Britannia.

A' Yorki Herceg' állapotjára nézve Déc. 5-dikén Londonban tartatott Orvosi tanátsnak nyilatkoztatása szerént, nem volt semmi remenség életben lejendő megtartathatása eránt, melly a' Királynak is tudtára adatott. A' K. Familiának minden tagjai, meglátására mentek a' Princznek, a' ki nagy lelki nyugodalommal láttatott várni a' halált.

A' Londoni Kurír, így irt legutóbb: — Az Anglus sergek' hajóra-ülése még tart. Gibraltárból is Portugalliához rendeltettek a' 23-dik és 24-dik, és Méltából is a' 85-dik, Regementek.

Igazítás. — A' 4-dik Kurírban 50-dik lapon, 1-ső hasábon. alólról a' 2 dik sorban, felső helyett kell olvasni: festő.

A' pénzfolyamat Januárius' 15-dikén; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligáziói 88 11/16
Az 1820-béli sorsosok, 158 3/4
Az 1821-béli hasonlók, 117 1/2
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligáziói, 44 7/8 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Alkziák keltek 1070 9/10 forinton.
Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Posony, Jan. 12-dikén. — Itt következtek az a' közelébbi levelünkben említett ékes Magyar beszéd, mellyel Méltóságos és Fő Tisztelendő Püspök Nádasdy Ferencz Úr Ó N. ga, egy számos Országos-gyűlési Küldöttség' Szószollója, Náadorispánsyné Ó Császári Fő Herczegasszonyosságát ezen új esztendőnek alkalmosságával, mélységes tisztelettel köszöntötte:

Felséges Császári, Királyi Fő Herczeg Asszony!

Olly jeles tulajdona van a' jó Erkölcstnek, hogy a' hova sugárinak fénye elhat, mind azt méltóságának való tiszteletére bájos erejével meghódít, olly annyira, hogy líki, minél jobban közelíthet hozzája, vonszó erejét annál hathatóbbnak, annál díszesebbnek, annál gyönyörösebbnek tapasztalja.

Innen vagyón, hogy Fő Herczegség ed nek ama' nagy lelkű leereszkedése, mellyel az egybegyűlt Ország Rendjeinek Tanátskozásait fényes jelenlétével díszíteni; — a' Magyar Nemzethez ama' Szeretete, mellyel nem tsak annak nyelvét beszélni; hanem (a' mint tavál illyenkor kegyes ajakiról lehallani szerentsénk vala) édes Hazánkat, velünk Köz Hazájának nevezni; — sőt ennek javát szinte velünk óhajtani is, ezen nagy példájú szeretetének Herczegi Magzati' szíveibe olását, ön legkegyesebb hajlandósággal megígérni; — szóval: azon szelíd nyájassága, mellyel mindennek mindene lenni kegyesen méltóztatik, — hogy a' többi tündöklő Erköltseiről ne szóljak, elegendők arra, minél fogva Hazánk nem egyedül tartozó, de *hálaadó* legmélyebb tisztelettel légyen Fő Herczegség ed eránt.

Hazánknak eme' kettős tiszti szent tüze ihlette az Ország Nagygyait, és Rend-

jeit a' mai napon; midőn minket e' szerentsés követségre méltattak, hogy a' melly Erzet buzgó keblét az egész Nemzetnek Fő Herczegség ed eránt, egyszerűen, és minden időben állandóan lelkesíti: azt a' most leöregedett esztendőnek újjal leendő felváltása alkalmával, nemzeti nyíltszívűséggel, alázatosan tolmácsoljuk. Tudni illik, hogy a' mindenható Úr Isten Fő Herczegség ed nek, és Fő Herczegi Magzatinak hosszú, boldog feltartásával, a' köz Örömlök, reméncgünket, és esdeklésünket sikeresítse; — fényes példája után, mindnyájunk szívében honni szeretet, és jó erköltsöt gyulasszon; Fő Herczegség ed pedig magas Herczegi szívében, Hazánk javát, az Ország Nagygyait, és Rendjeit, velünk együtt leg kegyelmesebb Pártfogásában, ennekutána is megtartani kegyelmesen méltóztassék.

Eljen tehát Fő Herczegség ed fényes Virtusainak! — Eljen, Felséges Herczegi Férje, Hazánk szeretett, és mélyen tisztelt Náador Ispánnya' sok jeles Erdemeinek! — Eljenek Fő Herczegi Magzati'jai! — Eljenek mindnyájan felséges örömei, és hóduló tiszteletünk' tellyes gyümölsötében, sokáig, boldogan, szerentsésen!!! —

A' Császári Fő Herczegné e' képpen méltóztatott felelni:

Semmi sem szolgálhat nagyobb örömemre, mint az Ország Rendei erántam viseltető szeretetének ezen tanúbizonyosága, mellyet az Esztendő változása alkalmával ismét tapasztalok. Csak azon szíves részvételnél fogva lehetek én erre méltó, mellyel minden eránt viseltetem, a' mi az Országnek valóságos javará szolgál; és ha az Egek kívánságaimat meghalgtják, tökéletes lézen boldogsága, és ditsősége ezen Nemzetnek, mellyet, miolta közötté

élek, a' Királyához viseltető hűsége, és a' Hazaszeretete tekintetéből, *olly nagyra* betsülni megtanultam.

Jelentse be ezen Biztosság az Ország Rendeinek a' *kivánságai*ért való köszönetemet, nem különben mindenkori hajlandóságomat. —

Az e'hónap' 8-dikán tartatott Országos ülésben a' Palatinális Porták' rendbeszedettetését illető tanátskozáások folytatottak és végezettek-el, melty után az arról való izenet kevés változtatással megkészülvén, a' Pal. Protonotárius Úrnak Felíráskészítésre nézve által adatott.

„Jan. 9-dikén azon Jovallat, mellyet egy Országos Kiküldöttség a' Correlatiókra nézve kidolgozott; Kerületi ülésben fontolás alá vétegett, 's annak alapja, 1)ször a' Sklálára nézve meghatározatott — 2)ször arra nézve, hogy a' már leszállított betsű tőkepenzékért Conventiós pénzben mennyit kellessék fizetni, tanátskozás alá vétegett.

Jan. 10-dikén a' 170 dik Országos ülés tartatván, a' Palatinális Porták' öszszeiratátását illető Felírás' Jovallatja mind két nyelven felolvastatott, 's a' Tábláknak egyetértése után azonnal tisztán való leírásra adatott; melly után a' két Táblák elegeyes Országos Gyűlést tartván, ebben a' Felséghez szolló alázatos Felírás a' bevett mód szerént expediáltatott.

E r d é l y.

A' boldog emlékezetű M. Csedő László Úr halála illy Szomorú Jelentés által hirdettettki: —

Szomorú Jelentés.

Csik Szent Györgyi Méltóságos Csedő László Úr, az Erdélyi Nagy Feje-

delemség' Királyi Fő Kormányozó Tanátsának valóságos belső titkos Tanáttsa, és ugyan ezen Nagy Fejedelemség Provincia- lis Cancelláriussa, Felséges Fejedelmének 's szeretett Hazájának hiv szolgálatjára szentelt, és mind végig fáradhatatlanul a' közjóra törekedő, egyszersmind Polgár Társainak is jóvára részre hajlás nélkül czélzó, munkás, és betses Eletét, annak 70-dik, Királyi Szolgálatjának pedik 51-dik esztendejében, egy véletlenül érkezett gutta ütésből tsak hét napokig tartott gyengelkedése után, a' Romai Catholica Anyaszétegyház rend tartása szerént a' Szentseggelkel Keresztényi tökéletes buzgósággal el készülve, teldegelő Hónapunk' 28-dik napján délben 12 óraker tsendesen bé végezte, mind itten mellette, mind távul lévő, ötöt példás szeretettel tisztelő, 's általa viszont szerettetott Attyafiainak, Barátjainak, felsőbb, és alsóbb rendű Tisztai Társainak, és mindeneknek kik ötöt igazán esmérték, és szerettek, méjj bánatjokra.

Meg hidegedett tetemei a' boldogultnak e' szintén el telő Hónap 30-dik napján dél-utánni negyedfél óraker, belső Szén-Uttzai szállásáról a' Tisztelendő P. Francissanusok' Ovári temető boltjába nyugodalomra kísértetnek és a' jövő Januárius 2-kán reggeli 9 óraker ugyan a' tisztelt P. Franciscanusok Templomában, érette engesztelő Aldozatok fognak tartattatni. — Melly is minden Kenden lévőeknek tisztellettal és szomorúan jelentetik. Kolo'svárt December 29-dik napján 1826.

Árapatakáról Déc. 15-ről 1826-ban.

Sokat fed-el, — Sokat-is fejt fel az idő: — — az Embernek Istenvége viszza

nyomozza a multakat, — s elejikkbe kap a jövődőltnék! —

Illy eszmélettől ébresztetve szerentsém van Hazám böltsérjfiainak foutelódó és fejtegető figyelmelet az Árapataki határon fel tűnt ritkaságokra süggészen: — a mint t. i. a Retkeshegye Háromszékfelé fel kezd emelkedni, legelső és leg meredekebbhágójáról már meg jegyelték a tudósok, hogy homokkal össze sodrultt Cziga-ágyon fekszik. — de hogy tőszomszédjában, — a Czokáshegyének az Olt-régibb ágyába való bé szakadásánál, — Elefánt-temetek találtassanak, azt mostanig minden tudósvisgálódók előtt el takarva tartotta az idő, — csak a Nyáron, — és tsak Bartsch Pál Úrnak a Természeti gyűjteményestár Cs. Kir. Felvigyázójának vala az a Szerentséje, hogy a Retkeshegyiről a Czokáshegyire is állépvén, ennek leszakadt végső Csuttsa alatt kevés kaparással roppant nagy Csontvázakra akadhata, mellyeknek többi részei-is, de főképpen az Agyarak telyes meg elégedéssel nyugtaták-meg, hogy valóságos Elefánt temetek légyenek. —

Olly méljen feküdtek ezek a Czokáshegyinek szívébe-benn, hogy le felé az őlt régi ágyáig valami 100, fel felé pedig a tetőig több mint 300 Lábnyi homokos és agyagos-földel valának elborítva, hol tsak a mostani létnyom előtt roppant tölgyeserdők voltak, — most-is azoknak bokrosgyökerei lepik-el. —

Akár az állatnak természetire, akár a helynek minőségire tekintsen az ember, belé vész a visgálódásoknak örvényibe, — s együtt vagy különvéve a Retkesi Czigákat, a Csokási Elefántokkal, ama tsak nem fejthetetlen kérdésen akadfel, vajjon mellyik Adám ideje hordhatta, és rakhatta ezeket ide? — kétségtívül többen lesznek, kik úgy fognak itelni, hogy az özönnek Sodrása légyen mindenik, — de bár melly hajlandók volnánk is ennek

egyszerű el tőrésire, mind azonáltal még se lehethnők még abban a tiszta meggyőződésnek fenékokulatait. —

Lépjünk már feljebb a Csokáson, a Várfokáig: — itt-mentiben lát az Ember legelebb is egy oly sántzolatot melyről mindjárt a Rabonbánok jutnak eszibe; — azután valami Várarkolatokra, és még tovább menve olly Kőfalomladékokra akad, mellyek között találtató egy egy Tégladarabok se Romásoknak, se Gothusosoknak nem mutatják magokat. —

Mind azok között a Nemzetek közt, mellyek valaha Elefántos Táborral hadakoztak, a Trojaiakat, Persákat és Kártágobelieket jegyezhetjük meg, hogy Európában megfordultanak; — de ezek közül sem a Dáriusok, sem a Hanibálok táborra nem látzik hogy ezen a ponton tanyázott, egyedül a Priámusok Uralkodását mutatják a történetírások, hogy Pannoniára is ki terőltt volna, — erre mutatnak ama Hunyodvármegyei Mozaikos lelemények, képezetek, és azokon találtató felírások-is. — —

De hagyjuk mi mindezeket még most ennyiben, és mennyünk a Falupatakn fel a Jarbiknek aljára: — hol megjeljük az élet vizét, melyet a Teremtő mennyekézel csepegetett az Árapataki Borkutba. — Nem szükölködik ugyan Honnyi Geografiánk ennek méltó feljegyzésiben, de szükölködik a Közönség valódi esméretiben; — s a midőn én ezen fogyatkozást akarván pótolni, vidékünk Eskulápiussaként nem mondhatok egyebet rolla, hanemhogy a Teremtő mindenhatóságának olly megfoghatatlan munkája fekszik benne, melyet semmi orvosi szerrel utol érni nem lehet: — mert a Létedények mentől nagyobb tapasztoltatnak általa fel olvasztatni, és mint a Kovászos-Tésziák tsak nem éppen úgy össze keletni, annál farkasabb szodésággal emésztenek fel mindenféle eledeleket. — — Látam rothasa

tó hideglelősöket, élet és halál között ide hozattatni, mások segedelmevel szörtsőlni belőlle néhány pohárral, azután vagy kétszer meg fürdeni, és telyes egészségben talpra állani. — láttam az Aranyérnek meg rekedése miatt sínlődöket fel emeltt fővel hálálkodni, — láttam reumatizmusos jagatókat egészszen meg vidulni, — 's a' mi több, láttam száraz és vízikorságosokat, vidám ábrázattal, és telyes meg elégedéssel térni haza; — egy szóval nints olly neme a' hideglelésnek, melly két három fürdés, és ital után egészszen ki ne maradjon, — nintsen ollyan görts vagy Reumatizmus, melly a' tsupafördés által egyszerre el ne muljon, — nints olly meg rekedése az aranyérnek, mellyet meg ne inditson, — nem lehet az a' meg dugulása a' Csőnek, és Bélelnek, mellyet meg ne nyisson, — 's több példánk van, hogy télbe vagy nyárba mindezekben a' nyavalyákban egyeránt élhet vele akárki, — jótéteményei ezen Borkutnak nem tsak a' Forrásnál, hanem meszsziabb és külsőbb Tartományokban is meg mutatták tsalhatatlan erejeket: — az utóbbi migratioval t. i. belé kapván az Oláh Országi Bojárók a' velle való élésbe, visszahonnyulások után a' Főbbek közzül többen tevék nem tsak otthon, hanem még Konstantzinápolyban is a' próbát, 's mindenünnen hasonló effektussárol való bizonyossá tételeknek örülhetünk. — — A' mi Eskulapiusunk Doktor Pleker Úr úgy itél, hogy ki az Arapatalki Életvizivel élhet, annakse Doktorra se Patikára nints szüksége. —

Azolta hogy ezen áldott vizet a' maga valóságos erejiről ilyenképpen kezdették meg esmérni, nints száma vendégeinknek; — gyakran történik hogy a' főbb ivó kút fenéktig méritik ki, — pedig forrásának bőségit meg lehet abbol ítélni, hogy mi-

kor egészszen kivolt mérve, éjjeli 4 óra alatt próbát tettem, és 500 kupa tiszta vizet kaptam, — de akármedly tele legyen a' kut reggelre kelve, egyszeribe fel tszszak a' kúrával élők annyira hogy, ha valami 100 ölnyivel lejjebb más hasonló erejű, és még ennél is bővebb forrású kútunk nem volna, nyáron által többnyire fogyatkozást kellene szenvednünk; — hanem áldassék a' Gondviselés érte! a' két kút bővön elégséges mind az idejövőknek, mind pedig a' magok-lalajokban velle élőknek szükségekre. —

A' mit ezen Életvizének betse méltóképpen maga után von, mind azt megtenni nem mulasztották el a' Helybélíbirtokosok, hogy t. i. mentől több és jobb Szállásadással, mennél telyesebb és kevesebbe kerülő gazdálkodással fogadják vendégeiket, — erre a' Célra bébiró Hazánk egyik oszlopa hathatósan munkába vevén, hogy a' birtokoknak erányos mérséklet szerint való bé osztásával, a' Birtokosok mindnyájon vegyenek részt a' Borkutkörnyékinek felépítésében. — Vagynak már is Kávéházak és Vendégfogadók, van életos Piaz, vagynak Kalmárok, és Sátoros árulok is szüntelen, ugyhogy ezentúl mind abban a' mi egy illy helyre meg kívántatható, nem fognak a' Vendégek semmi fogyatkozást szenvedni, — tsak mintegy kiszekerézésnyi távulságra esnek a' Brassoi és Szentgyörgyi piatzok is, és derék töltött úttal kedveskednek; — nints száma és fogya a' muzsikai-karoknak, — és reményleni lehet, hogy idővel még játék-színekkel, és mindenféle időtöltésre szolgáló módokkal kedveskedhetik a' mi Borkutunk, — melyből a' ki iszik, velem együtt el mondhatja: — ittam az Életnek-vizéből, és élek!! — —

Tamási László.